

І чужому навчається,
і свого не чуриться...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

Редкація і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone:
BARclay 7-4125

РІК LXVIII Ч. 11. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го СІЧНЯ 1961 6 ЦЕНТІВ 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 19, 1961 No. 11. VOL. LXVIII.

АЙЗЕНГАВЕР У ПРОЩАЛЬНІЙ ПРОМОВІ ВКАЗУЄ НА НЕБЕЗПЕКУ ТА ЗАКЛИКАЄ ДО ОБОРОННОГО ПОГОТІВЛЯ

Президент бажав успіху новому президенту Кеннеді і висловлює надію на мир у світі

Вашингтон. — 17-го січня президент Айзенгавер виступив з Білого Дому останньою промовою, в якій прощався з американським народом та вказував на ті небезпеки, які загрожують його вольності від зросту військової сили та розбудови воєнного промислу якого досі не було під камірною чаєю. В своїй промові він вказав на те, що за тридцять років з часу свого вступу до Білого Дому в 1953 році, він провів у Білому Домі Президент остерігає американський народ проти небезпек з-за кордону, від такої званої холодної війни, і також проти охоти "розв'язувати проблеми" чужодійним способом збільшувати федеральні видатки. При кінці своєї промови Президент молився за Америку і за "всі народи і всі". Як старий покій Айзенгавер згадував і свого молодшого наслідника, якому має передати тягар президентури Айзенгавер має в четвер 19-го січня конферувати з Кеннеді та обговорювати проблеми, що стоять перед Америкою. Президент почав свою мову піднятою телевізійним і радіо-ним стадієм за те, що допомагали йому у виконувати обов'язки. Цього вечора я прийшов до вас із зверненням, щоб попроситися і щоб поділитися з вами кількома думками. Як кожний американець громадянин я бажав новому Президенту успіху в праці. Я молюся, щоб найближчі роки принесли мир і добробут для всіх. Айзенгавер сказав, що його співпраця з Конгресом почалася більше як 50 років тому, коли член Сенату рекомендував його на кафедру військової академії у Вест-Пойнті і пізніше загінисався під час війни та в повсякденних роках, а останні 8 років воно було дуже близька. І виконати частину уряду, і законодавця в більшості керувалися загальним добром при вирішенні найважливіших справ, це відноситься до проблем цілого народу. Хоч ЗДА перебували щасливо від війни, то Америка є "тепер найсильнішою найбільше впливовою і найпродуктивнішою країною в світі". Нашим завданням є втримувати мир у світі. Престиж Америки залежить не від нашого багатства, але від того, як ми нашу військову силу і нашу матеріальну доброту використовуємо для справи миру в світі і для поліпшення життя народів у вітчизняному світі. "Нашою головною ціллю є втримати мир у світі і сприяти поступові та змаганням до волі, гідності і достатності між народами та державами. Коли б ми змагалися до меншого, то ми були б не варті назви вільного і релігійного народу". — сказав Президент. Але ці наші зма-

гання "натрапляють на перешкоди від ворожої ідеології істичної в характері, безглядної в цілях і зрадничої в методах". На нещастя ця небезпека виглядає на довготривалу, і тому Америка мусть бути готова на те щоб довший час можна було протиставитися. Але при цьому мусимо вважати, щоб не покласти на фальшивий шлях, який послабив би наші змагання, щоб дати нам кріплення. Не сміємо безоглядно збільшувати наші федеральні видатки, бо це не могло б довго тривати і припинилося б до нашої слабкості. Ми мусимо затримати рівновагу між приватною і публічною економікою; мусимо утримати баланс між тим, що є очинено потрібне, і тим, що може ще зачекати деякий час; мусимо задержати рівновагу між тим, що є потрібне для добробуту теперішнього покоління і тим, що буде добре для майбутніх поколінь. Айзенгавер остерігав щоб не збільшувати федеральних заборговувати, яке буде тягаром для майбутніх поколінь. Він сказав на те, що тепер сильно розбудували оборонний промисел і збільшилося число американських збройних сил до 3.5 мільйона. Давніше Америка не мала збройної промисловості. Тепер загрозив не безпека, що ця промисловість для оборони країни може мати зовнішній вплив на все на не життя, і це, на думку президента, може бути використано для наших вольностей. Подібно загроза може бути і від ти- іслених науковців, які працюють над новими винаходами в добі атомової зброї і в часі, коли входимо до доби танування над космічними просторами. Президент остерігав Америку, щоб уважала не до небезпек, що загрожують її вольностям. "Публічна політика не сміє стати невідомою в руках наукової і технічної еліти" — говорив Айзенгавер. Найважливішою ціллю для ЗДА в закордонній політиці — це добитися порозуміння в ділянці розробки, яке було б "господарське", і добитися справедливого миру в світі. Айзенгавер вів відносини з Білому Дому зробив все, що зможе щоб той мир і надалі зберігся. При кінці своєї промови Президент дякував американському народові за підтримку висловлю надію, що американці підтримають і всі шляхетні змагання нового Президента. Закінчив Айзенгавер свою промову молитвою, щоб зародився мир і віровизнання були відомі всім і своїм життям; щоб всі користали з волі, щоб всі позбулися убогості та нещастя і щоб всі жили у взаємній пошані і любові. "Тепер, в п'ятницю я стану приватним громадянином. Я гордий на це. Я чекаю цього".

Президент Айзенгавер виступив своєю прощальною промовою

Айзенгавер і Діфенбейкер підписали договір про регуляцію ріки Колумбія

Вашингтон. — 17-го січня президент Айзенгавер і канадський прем'єр Джон Діфенбейкер підписали договір про регуляцію ріки Колумбія. Цей договір — це важливий крок в поліпшенні взаємин між ЗДА і Канадою. Згідно з цим договором над цією рікою мають бути побудовані великі греблі для збірників води і електривні, які будуть обслуговувати північні райони ЗДА і

На Кубі розстріляно 3-х революціонерів — в ЗДА є 50,000 втікачів

Гавана. — У минулий вівторок 17-го січня засуджено на смерть перед військовим трибуналом трьох кубинських революціонерів, з яких одному закинувано шпигульську роботу в користь "американських імперіалістів". В годину після проголошення засуду — виконано засуд смерті. Трьох інших підсудних засуджено на в'язницю карі від 6 до 20 років. З посланням протикарського руху на Кубі режим Кастра стосує щораз гостріші репресії. В усіх установах і навіть фабриках переводиться чистка елементів, запідозрених у не зовсім повній лояльності до режиму Кастра. 300 службовиків видалено з Кубинської електричної компанії. Тому, всупереч гострим обмеженням руху між Кубою і ЗДА та без уваги на припинення консульської діяльності ЗДА на Кубі — число втікачів з Куби все ще дуже високе. В минулий вівторок зареєстровано в Маямі 157 нових кубинських втікачів. Загалом в ЗДА є тепер уже коло 50,000 втікачів з Куби, з того числа кругло 30,000 в районі Маямі на Флориді. Для американських властей постала гостра проблема дати працюючим втікачам, або призначити поважні суми на опіку над ними.

Доллес про змагання вільного світу з комуністами

Нью-Йорк. — Голова Центральної Розвідної Агенції, Аллен Доллес на прийнятті в готелі Коммодор, сказав, що найближча декада буде свідком змагання між комуністичним блоком і вільним світом за вплив в тих африканських і азійських державах, які донедавна були колоніями, або які не стали самостійними державами. На думку Доллеса не загрожувати в найближчих роках війна за ті держави, але "комуністи використовують всю свою техніку і 40-річний досвід, який вони здобули в ширенні підпільної акції у вільному світі". Комуністи виймають країни вільних держав, виступаючи в них в недовірливих країнах, хоч самі комуністи стоять позаду промислових держав вільного світу. В СССР "п'ять разів більше людей працює в рільництві як у ЗДА, та проте комуністи продукують на 10 відсотків менше від американських фермерів."

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● В сьому річницю смерті с.п. Андрія М. Лівницького, Президента УНР в екзилі, відбудеться в нещода, 22 січня, в панорами до всіх українських православних церквах, після Богослужби.
● Мистецтво — мистецтво Михайло Мирон влаштував індивідуальну виставку своїх найновіших мистецьких праць в Міжнародній Галерії при 1095 Медисон Евіню в Нью-Йорку (між 81-ю і 82-ю вулицями). Відкриття виставки відбудеться в вівторок 21 січня о год. 4-й і триватиме до год. 8-ї вечора. В наступні дні, до 12 лютого, виставка буде відкрита кожного дня крім неділі і свят від год. 1-ї ранку до 5:30 вечора. Виставка охоплює сорок праць Михайла Мирона.
● Народи Екзотичного Крайового Комітету Пам'ятника Шевченка, заповнівши на серед, 18-го січня, відбудуться у вівторок, 24-го січня, о год. 7-й вечери в приміщенні УКД-Комітету в Нью-Йорку — інформація з Комітету. Збори відбудуться з уваги на Шедрий Вечір, що припадає 18-го січня.
● Дирекція Університету Українства при НТШ запрошує студентів на 9-й цикл виставки, що відбудеться в суботу 21 січня о год. 1-й ранку в Нью-Йорку. У програмі виставки класичної і модерної літератури, етнографії, географії та історії відновленої української держави. Початок виставки о год. 2-й по полудні.

"ВО ПОРДАМ КРЕЩАЮЩУСЯ ТЕБІ ГОСПОДИ..."

до незаринних українських церковно-релігійних традицій належить святкування Порданських Свят — Щедрого Вечора та Пордану, що за старим стилем припадає на 18 і 19-го січня. На фото: типовий образок із святчення води на Пордан при хресті з леду.

МИТРОПОЛИТА КИР КОНСТАНТИНА БОГАЧЕВСЬКОГО ПОХОВАНО В КРИПТІ КАТЕДРИ В ПРИЯВНОСТІ БАГАТЬОХ УКРАЇНСЬКИХ І ЧУЖИХ ВЛАДИК ТА ЧИСЛЕННОГО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ

Філадельфія. — Минулого вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер на 77 році життя. Майже двадцять Владик українського і латинського обрядів, з Апостольським Делегатом, архієпископом Едмундом Ванюїці, та митрополитом Української Католицької Церкви в Канаді Кир Максимом Германюком вівторка, 17-го січня, тут відбулися величаві похорони померлого 6-го січня, п. р. догоспільного архієпископа українців-католиків в Америці, першого митрополита Української Католицької Церкви в 3-дніх Державах Америки, бл. п. Константина Богачевського, що помер

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918

Address: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Новий бюджет Америки

Останнім офіційним актом адміністрації Д. Д. Айзенгавера перед суботніми передачею урядування новому президенту Джона Ф. Кеннеді було зголошення до Конгресу в минулий понеділок 16-го ц. м. нового бюджетного прелімінара на рік 1961/62. Очевидно, що в тій грубейшій гнзлі, що має 1.040 сторінок друку, виповнених цифрами, можуть добре орієнтуватися тільки фахівці, і то після ґрунтовних студій. З проголошених головних даних нового бюджету знаменують його такі найважливіші моменти: 1) збалансованість бюджету, сперт на оптимістичній оцінці впливів і податків упродовж цього і половини майбутнього року; 2) значне підвищення суми видатків на оборону країни і 3) радше маніфестативний, аніж реальний характер бюджетового проекту, бо насправді залежати від нього не тільки від розвитку економічної ситуації в Америці та міжнародних відносин у світі, але передусім від політично-економічної філософії нового президента і способів її здійснення.

З усіх відомих бюджетових прелімінарів, що їх представив був Д. Д. Айзенгавер, цей останній — найвищий суми загальних видатків, зокрема видатків на оборону. Останній бюджет президента Гаррі Трумана передбачав \$67.5 бильона у позиції видатків, але насправді видаткувало \$76.6 бильона, при чому дефіцит становив \$3.1 бильона. Д. Д. Айзенгавер уявляє, що проповідував колективістський бюджет, який би базировався на здоровій економіці і твердій валюті. У першому році його урядування досягнути бездефіцитного бюджету не вдалося, бо, хоч він обнизив позиції видатків до \$64.3 бильона, насправді прийшлося видаткувати \$67.8 бильона з дефіцитом \$4.1 бильона. Але роки 1956 і 1957 були вже бюджетово-збалансовані. Пізніша господарська рецесія закінчила бюджетний рік 1959-го з дефіцитом \$12.4 бильона, але вже наступний рік дав бюджетову надлишковість на \$12 бильона. Загальні критерії господарської політики Айзенгавера мають рацію, звертаючи увагу на те, що коли Гаррі Труман залишив своє урядування при державній заборгованості на \$271.2 бильона, то Д. Д. Айзенгавер відходив, залишаючи державний борг на волюетарську суму \$286.3 бильона. Якщо здійсниться б його оптимістичні передбачення щодо економічного стану країни і можливостей закінчити цей рік з бюджетовою надлишковістю \$800 мільйонів і наступний \$1.4 бильона, то державна заборгованість Америки зменшиться б до — все однієї астрономічної цифри — \$283.4 бильона. Однак, уже перші коментарі висловлюють поважні сумніви, чи вдасться це досягти.

Ставши вихідною базою для господарювання в найближчому році нового американського уряду, цей останній бюджетовий преліминар Д. Д. Айзенгавера особливо цікавий — як уже згадано вгорі — підвищенням суми в цілі оборони. Призначаючи \$42.9 бильона для збереження такої збройної сили, яка була б здатна відбити несподівану атаку ворога і знищити його перевагою модерної зброї, новий бюджет особливо увагу кладе на прискіпшення продукції ракетної зброї та зменшення військ, потрібних для ведення так званих обмежених, чи пак локальних воєн. Пропонуючи збільшити видатки на збройну силу на \$1.4 бильона, почавши від 1-го липня ц. р., Президент запевняє, що це „збереже нашу військову могутність найбільшою у світі“ — без уваги на щораз грізнішу мілітарну міць комуністичного блоку. За нашої пам'яті тільки в одному 1951-му році, коли до найвищої нагнута була Корейська війна, військовий бюджет Америки дійшов був до суми \$57 бильонів.

Заплінований Д. Д. Айзенгавером проект нового бюджету напевно буде значно змінений. Але він залишиться документом не тільки доброї волі уступаючого уряду, але й доброї прислуги новому уряду, що обіцяє йому сформулювання власної політики.

С. Рядик. ДІДОВА РОМАНТИКА

(Кадри)

(5)

У колишній Дунаївці було це кілька цікавих постатей. Для історії вони пусті думки, але в моїй романтиці займають дуже поважне місце. Тому згадаю про них. Насамперед про Чорного Монаха. На мій теперішній розум, це була фантастична істота. Вона об'явилася в нас зараз же по смерті царя Олександра III, і мала з цією подією якийсь таємничий зв'язок. То рипуче. Во треба сказати, що вістка про цю смерть дуже заступила дунаївчан. Невдовзі вмер роздиртий бомбою його батько, „цар-освободитель“, а

Хрущовські закиди

Український народ, зокрема його селянство, зазнав протягом понад чотирьох десятиріч панування московського комуністичного режиму тяжкого гноблення, тиску, переслідувань, знешчавлення та іншої дискримінації. Московські жовновладці на чолі з Сталіним, Кагановичем, Постішевим і Хрущовим лаляли українських селян куркулями, бандитами, контрреволюційними шкідниками — розстрілювали їх масово, депортували і закріпачували.

Позбавлене у висліді колективізації всіх політичних і суспільних прав, українське селянство не мало змоги не то боротися, а навіть протестувати проти наманяг дискредитувати і знешчавити його любов до землі, працьовитість і заподобаність. Так було за „батька“ Сталіна і така ж ситуація залишилася за Хрущова, що його підсвистували пропагандисти прославляючи, як „великого друга українського народу“.

Нікіта Хрущов, на січневому пленумі Центрального комітету Комуністичної партії СРСР, що відбувся в дні 10-го січня ц. р. виступив проти українських колективників, обвинувачуючи їх у розкраданні половини минулорічного врожаю, що мало б досягти яких 180 млн. центнерів. Це твердження цілком фальшиве, викалькувалося самим Хрущовим на нереальних для українського сільського господарства показниках. До того ж треба ствердити, що наявний минулорічний неврожай в Україні був спричинений не тільки посухою, чорними бурями й іншими природними чинниками, але в першій мірі усією системою совєтської аграрної політики.

Виступ Хрущова підкопав деякі західні коментарі, приймаючи цей випадок диктатора за добру мему. Вони повторюють за Хрущовим версію про „розкрадання селянами половини минулорічного врожаю на полях України“ і навіть будують на цьому твердженні висновок про кризу „моралі совєтського населення“, як і краде, і ошукує, і підкуплює, і порушує закони. Ось так, наприклад, Гаррі Шворц з „Н. Й. Таймсу“ поклав усе це в основу свого висновку, що „за непад моралі“ серед совєтського населення примушує Хрущова шукати всіма способами зближення із З.Д.А. зокрема, добиватися зустрічі з новим президентом Джаном Ф. Кеннеді.

Цього роду міркування не тільки невірні, але й шкідливі. Замість з'ясувати народам вільного світу, що головною причиною панівних у Совєтському Союзі криз є сама ж така комуністична система, яка примушує людей красти, обманювати й порушувати закони, західні коментарі і політики мимоволі підтримують совєтських диктаторів в їх оправданні господарської системи, що має підтримати народи в комуністичному ярмі. З другого боку подібним висновком та спекуляціями, західні політики нівають серед поневолених Московю народів уже й так слабкі надії на підтримку вільного світу. Згаданий коментар в „Нью Йорк Таймс“ може послужити класичним прикладом незорієнтованості в совєтській дійсності і в совєтських відносинах навіть країн їх американських знавців, до яких без сумніву, наприклад, п. Шворц. Діло бо в тому, що до того, що в західному світі вважається за протизаконне, населення Совєтського Союзу часто змушене не „упадком моралі“, але страхом диктаторської — експлуатарської комуністичної системи. Чи можна б робити закиди морального порядку, наприклад, тим людям, що під час великого голоду в 1933-му році, проти волі влади, намагалися здобути щонебудь, щоб жити? В Совєтах краде не населення, але режим. Не селяни крадуть від Хрущова, а Хрущов грабує селян! Американським фахівцям і коментаристам також не приходить на думку, що коментарі ними прояви могли б бути одним із засобів боротьби широким мас проти режиму, і цього не тільки не можна назвати „упадком моралі“, але цілком навпаки. Але в коментарі до конкретного випадку масово до діла радше із цим одним скидуванням на чесний нарід вини за злочини аморальної системи.

Ми тільки крадькома зиркали на нього з-під ока, щоб побачити, чи не стала вже душа на мірі. Коли-маті принесли другу миску, батько це трохи похолод дождою, а потім відклав її на край миски і сказав:

— А знаєш, стара, що сталося? — А що? — Наш цар помер... При слові „помер“ батько здригнувся глибоко... Маму обнімали сльозами. Не вимовивши ані піснелю, вона повернула голову до бічної стіни, де над скринькою висіли портрети царя Олександра III та його жінки цариці Марії Федорівни. Придивившись до образу царя, мама сказала:

— А знаєш, старий? Він помер! Я гляннув на образ і виразом побачив, що він справді помер. Цар нараз помер! Стало страшно і на душі тяжко.

ОГЛЯД ЕКОНОМІЧНИХ ПОДІЙ

Американський ринок здається такий зразок, і то це передбачає інфляцію, зростає на факт приходу до Вашингтону нової адміністрації. Хоч зникли економічні тенденції не тільки продовжуються, але й поглиблюються, і всі позначки відродження ринкового оптимізму. Промисловість, торгівля і сільське господарство покладають свої надії на плановані новим демократичним урядом засоби для прискорення темпу ринкових операцій та поліпшення економічного положення. Новий президент, Джан Ф. Кеннеді, не залишає жадного сумніву щодо характеру своєї внутрішньої економічної політики. Ще під час виборчої кампанії він заявив, що як активізатор урядовою акцією для прискорення господарського росту країни і залюбки приймає пропозиції та часи Франкліна Рузвельта, пов'язані з ерою „Нью Ділу“, яка позначилася настанням в Америці нового, т. зв. контрольованого капіталізму із сильною державною інтервенцією, на відміну від капіталізму „вільної ринку“.

Сподівана акція, що має покласти й прискорити темп економічного життя держави, інвестиційні і видатки, кредитовою політикою „доброї волі“ заходами збільшеною соціальною безпекою, на думку мету може тривожити підприємця і капіталіста, як дальший крок від традиційного американського господарського індивідуалізму, але під теперішню пору вона не тривожить. Тепер такі найважливіші є запобігти гострій рецесії, обмежити число індивідуальних трагедій і прискорити економічний ріст З.Д.А. загрозених московською союською агресією. І тому ринковий позитивний реактує на плани нової адміністрації.

Проявом наростаючого оптимізму є хоч би дискусія над питанням, чи можливою є під цю пору „велика депресія“, щось подібне до того, що було в 1930 - 1933 роках. Відповідь економістів однозначна: „ні!“. І це з кількох причин. Перша з цих причин має політичний характер і може звучати до деякої міри як „argumentum ad absurdum“, але по своїй суті вона надзвичайно сильна. Простіше, спільнота і уряд З.Д.А. не можуть собі дозволити на людському депресії, зв'язаній з міжнародним напруженням, майже воєнною гарячкою і смертельним змагом між вільним і комуністичним світами. До того ж велика депресія в Америці була б заловомом її поразки та економічного провалу вільних країн у холодній війні і, правдоподібно, вступом до нищівної „всесвітньої революції пролетаріату“. І так, як під час гарячої війни жадні жертви не з задоволенням здобути перемоги на всіх фронтах, так не може бути задоволення жертв, включно з тимчасовою посвятою деяких елементів традиційного економічного індивідуалізму, для оборони свободи. І тому всі можливі заходи мусять бути застосовані, щоб не виявити економічної слабкості Америки і Заходу взагалі.

Подруге, економічна теорія так заважася, засоби господарських дослідів такі випробувати й деталі, а можливість господарської політики так велика, що американський уряд має можливість успішно запобігти економічній катастрофі. Всі ці засоби науковий дослід і політичний вплив.

Щоб наші люди аж так побивалися за московським царем? — може зауважити якийсь недоброжел. — То дуже дивно! — Було б дивно, якби було інакше, — відповів на це. Наші дунаївчани були дуже побожні, і кожне церковне слово, читане й говорене, сприймалося ними, як слово Боже. Люди вірили, що то промовляють до них святи отці і пророки Божі, а не петербуржани „Святейший Синод“. А тим часом із наказу цього Синоду під час кожної Служби Боже по кілька разів гдадувалося ім'я царя, якого поминали Божого, в сестках і поза ними. І священнослужителі, і хори, і вірні раз-у-раз просили Господа Бога дарувати його імператорському величчю здоров'я, молодість і перемогу над ворогами й сучасниками. Кожне таке слово глибоко западало в душу вірного християнина, а тому то наші дунаївчани так високо ставили царя і любили його, і плакали, коли прийшла вістка про його смерть. Може по інших околицях було інакше.

Церква помагала ще школа. З неї люди вносили такі гімни:

Слався, слався, наш русський царь, Господом даний нам царь - государь! Да будет безсмертен твой царский род, Да им благословит русский народ!

А тепер вернемося до Чорного Монаха. Цей монах об'явився, як уже сказано, зараз же по смерті царя. Може це був простий випадок і збіг обставин. На жаль, це діялось дуже давно, це в минулому столітті, коли я був малюнком і дуже мало розумівся на фантастичних явищах. А старші чомусь кричали від нас і потайки перешіптувалися між собою. Коли, було, вимовити при них „Чорний Монах“, то хрестилися й казали:

— Дух Святий при хаті і при нас хрещених! Тим то подам тут тільки деякі обривки з історії Чорного Монаха. Час від часу забороняли нам, дітям, виходити на двір, щоб не скопала нас англичанка. Казали, що вона іде над нашою землею і вишукє наших дітей, а потім робить із них діловодів для своїх жебраців. А яку роль грав при цьому Чорний Монах, і що власне він робив, то я вже не пам'ятаю. Пам'ятаю тільки, що він був дуже вредний.

ПОХМІЛЛЯ В БЕЛЬГІЇ

Париж. — Від Парижу до Бельгії недалеко, і мені хотілося подивитися на цю країну, що була недавно великою колоніальною державою. Але в Бельгії вибухнув загальний страйк робітників та частини державних службовців — і рух на залізницях спинився. Отож, довелося подорож відкласти на пізніше.

Що діється в Бельгії? Як це могло статися, що громадяни цієї замочної країни вирішили вийти на вулиці своїх міст і протестувати проти закону, що його ухвалив парламент своєю більшістю?

„Єдиний закон“, за проєктом прем'єра Ейскенса, має заложити рами, яких задала Бельгійському народному господарству втрата Конго. Економіст-професор Лювенського університету, прем'єр Ейскенс хоче розклати тягар на всі групи суспільства: підприємців, робітників і службовців; збільшити податки і зменшити платню для робітників та службовців вище. Оплачувані групи. Ейскенс переконаний, що іншого способу забезпечити рівновагу державного бюджету немає.

„Єдиний закон“ викликає протести як серед робітників та службовців, так і серед прадавців. Навіть у самій партії прем'єра (християнська соціальна партія) ставилася опозиція проти цього закону. Очевидно, підприємці і фінансисти не вийдуть на вулиці, щоб протестувати. Коли у багатого взяти навіть половинку його майна, то він все ж лишиться замкнутою людиною. Але для робітників і службовців, навіть добре оплаченого, скорочення платні на 10 відсотків — це тяжкий удар, що виводить із рівноваги.

Безперечно, бельгійська соціальна партія хотіла використати господарську кризу країни в політичних цілях: через

МОСКОВСЬКІ СИРЕНИ

Недавно з Лібоні прийшла вістка, що португальській владі вдалося перехопити листа однієї комуністичної агентки, в якому вона подас своїм товаришам вказівки щодо партійної діяльності на Іберійському півострові. Перехоплення цього документу має велике значення, бо що більше таких документів буде виявлено, то може бути певнішою надія, що на Заході відкриваються очі на справжнє обличчя Москви.

Зміст цього листа такий, що й у будь-якому виключе страх за долю сучасного світу. Вказівки, які є в тому листі, мають виконувати фанатики, готові пожертвувати всім, навіть своєю гідністю, аби лише виконати накази партії. Фонди на виконання цих вказівок ідуть з Москви!

У скороченні ці вказівки такі: без ясного наказу з Москви чи з Тулузи, комуністи Іспанії й Португалії не сміють себе виявляти такими, як є, а мусять представлятися як неоліберали, як демократи-прогресисти, що люблять мир та волю і ніколи не беруться за терористичну діяльність. Комуністи Іспанії й Португалії мусять протиставитися всякому союзі між цими двома іберійськими країнами і З.Д.А.; мусять ставитися вороже до встановлення військової американської баз, але й це сміють підтримувати лише політичну лінію своїх про-

відників. Вони мають декларувати себе як неутралісти і єднатися з усіма тими чинниками, що схильні до неутралістичності або незгідні з політикою урядів іберійських країн і з політикою західних демократів.

Комуністи мусять замінити насильні акти суботельним, систематичним організованим прониканням на відповідальні пости в урядовому апараті, та в студентських організаціях. Студентів треба втягувати до партії, створюючи їм візію нового державного устрою з більшими та ширшими волюностями. Здобувати ж молоді треба матеріальною допомогою і студентськими преміями.

До цього приховано-комуністичного руху треба залучувати гурти чи й угруповання різних ідеологій, недовольних теперішніми урядами. А ці мусять бути: ліберали, соціалісти, комуністи, монархісти й ті елементи, що з якихось причин — стоять в опозиції до уряду. В цьому листі, вчитуюсьо доволі так: комуністична партія з братнім почуттям вітатиме тих католиків, що стануть до спільної праці, — і запевняє їх, що різниця віри чи ідеологічних поглядів не може бути перешкодою до розуміння. Комуністична партія урочисто стверджує, що вона рипуче протиставиться всякому переслідуванню релі-

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

МИСТЕЦЬ СНАГИ

Безперечно — про Михайла Мороза тут ідеться. Круглий рік проживати в природі, в сонці, серед гірських буйних вітрів, під просторами блакиті, — лиш гостем бувати в місті, — чи ж можна бути безсмертним? І цю снагу М. Мороза принесли нам до міста на своїх картинах — усе нових, усе нового виставо, усе одностайнішого виставо. Бо ж ця вистава картин його (в Галерії ПАНОРОСА, 62, Захід, 56-та Вулиця, Нью Йорк, від 16 до 28-го січня 1961 р.) така однаковий, стилем і тоном, прегарбата кольором, як завжди в його.

Природа, натура для мистця — як це вже і підкреслює чи не минулого року — лиш засіб до його мистецького виставо. Це — не во гнів мистця, коли він виставляє новини. Коли Ганс Мемлінг таке ж доказав у своїй картині „Прибутиє св. Урсулі до воєнного табору гуїн“. Вачимо катедрально Колонії — либонь найвиразніший архітектурно готич Європи! — на цій картині в чудовій перспективі. А ця ж катедрала за часів мистця була забудована, безперспективна, як і нині! Але Мемлінг, на своїй картині, дає глибину погляду на катедралу. На цій прикладі ще краще зрозуміємо красноту Мороза; зрозуміємо його виразисте — ясно, широкими площинами — тут може дехто пригадати собі Матіса! — виставлену поезію, радше — символічну кольорів. Рух його, Мороза, пензля як шпатель, це глибока музика. Шпатель — більше відповідало його техніці виставо: він воле шпатель, бо, технічно, він чистий. — Усі площі в нього рівноварті, усі вони творять гармонійну цілість. Ного небо — абстракт; небо ж єднатися з природою, хоч є виставою окремішності: абстракт!

Ця вистава й говорить про снагу мистця. І не думав він „закінчуватися“. Довказ: він іще модулює кольорами. Тобто — йде вперед. Мистець — так модулюючи — виявляє, що він іще не є задоволений собою, своєю творчістю, й тому він постійно модулює, горить, змагає; у нього не видно дефініції, що замикас мистця, а до якої великої мистці таки доходять.

Кожна його картина — теплом охоплена. В цій він майстер — форми. В картинах М. Мороза ви бачите й вичуваєте — як хочось не бачити! — скарбю тонів, ідисциплінованих тонів чуттям мистця і його розуміння.

Особисто — люблю у М. Мороза отой тон нас, старові український тон: наш старовіний іконі. Не всі — наші й чужинці зокрема — бачать, розуміють цей наш дорогий тон у його картинах. А — між іншим — цим тоном мистець повинен бути серед нас іще більше і краще оцінений. Михайло Мороз — прагне звести кольорами — позбувшись матеріалізму — я зближитися до найвищої чистоти: до Бога!

Михайло Островецький
Бронкс, 12 січня 1961 р.

ЯК НЕ ЛЮБИШ...

Як не любив, говори,
Говори солодкі речі,
Як невірний пори
Ты мого обіймеш плечі.

Вибачся, охолоди
Медом слів гарчу душу,
Та й не матимеш бди:
Я ж люблю не примушу!

— о. а.

ГАННА ЧЕРНЬ

то не був монах, а капучин.
Котирись із тих капучинів,
що поховані під церквою. Хто
з нас був у Дунаївці, то може
бачив посеред міста високу
муровану церкву, а впритул
при ній дубову стовпу будівлю.
Колінь не був католицький
кільштор, — а спасався там
ченці з ордену св. Франциска.
За хотілось із царів
капучинів розійняти, з костелу
зробили церкву, а кільштор
віддали під комірце німців
і чеським робітникам, що
прибули сюди із Сулет, Саксонії.
Прусії тощо. Прибули на
роботу в таварних і механічних
фабричках, відкритих
колоністами з тих самих земель.
Казали, що десь глибоко
під церквою є лях, а в
ньому домовини, де покійні
тіллі останки капучинів.

ПРАЦЯ

HELP WANTED FEMALE

EAST ROCKAWAY
Господня, у віці 40 років, що любить дітей; легке парення; знання англ. мови, добра платня, аласна кімната, лазні, підручниця в бізнесі.
Call: RE 9-7394

ЗАГАЛЬНА ГОСПОДИНЯ

River Dale Section
Досконала платня. Рекомендації. 2 дітей у шкільному віці. Спання на місці. T.V. Гарний дім.
KI 9-6349

КУХАРКА

ГОСПОДИНЯ відповідальна. Спання на місці. Рекомендації. Досконала платня. Треба говорити по-англійськи. Одна старша дитина, двох дорослих.
Great Neck, Long Island
HU 2-3313 — після 5:00 PM

ПРАЦЯ

HELP WANTED MALE

WASHINGTON HEIGHTS
Суперінтендент. 42 роки, ч. 6. Одинокий, одружений, досвід провід. \$175 місячно 1-5 км. апартаменти, газ, електрика і телефон.
TR 3-2301

ПРАЦЯ

MALE or FEMALE

SUPERINTENDENT, working.
East Side ground floor apartment. No. 6 Old Burner. \$70 a week.
NEW YORK CITY
Housekeeper for family. Live in, to \$75 a week.
BUSINESS SERVICE AGENCY
257 Columbus Ave.

ПОЖЕРТВІ КРОВІ

ВСІХ РОДІВ

МУЖЧИН — ЖІНОК

Платитися негайно.

COMMUNITY BLOOD

PLASMA SERVICE

831 Broadway (at 13th), NYC.
Hours: 8 AM to 3 PM. Sat. 8-11
SP 7-4433

REAL ESTATE

RICHMOND HILL

2-род. відокремлений 1-річний дім з цегли, 6 км. на кожному поверсі, гараж, 2 машини до миття посуду, 1 поверх має air conditioning, 3 лазні, 3 ванни. На виїзд продається дешево.
VI 9-5318

БАКАЦІ

MIAMI — FLORIDA

масло до вишайму у меб. апар. з кух. ледо, начинням до варення, електрикою, накривками на тар. ледо, м'ясо, або цілий сезон. Замовлення платити.

Mr. & Mrs. FRANK TARANDA
684-692 N. E. 85th Street
Miami 38, Fla. Tel.: Plaza 8-107

Купуйте в підприємстві, що оговлюється в "Свободі"

МАТЕРІ! Майте нагоду набути уже для ваших немовлят укр. і польськ. виробів т.зв. ПІТРАМІЛЬГОЗ-ХІ по ціні лише \$3.25 за комплект (сподення записані на раменах та жалетці). Колори білі, рожеві, голубі і жовті, величезно малі, середні і великі, на дітей вагою 10-30 фунтів. Замовлення платити.

INTERNATIONAL GIFT SHOP
3779 Quinlan Street — Denver 12, Colo.
При замовленні залучити 25¢ на порто. Зсорт грошей гарантується.

Незамаром ВИПДЕ з ДРУКУ

ПОВІСТЬ

Ярослав СОСЕНКО-ОСТРУКОВОЙ

"ПРОВАЛЛЯ"

Повість охоплює час польськ. кої та більшовицької окупації Західної України. Ціна книжки \$2.50. При гуртовій продажі 1/2 для бібліотек. ЗНИЖКА.

Замовлення надсилає:

Ярослав ОСТРУКОВА

1120 Четтен Ешнго

Фінделфія 26, Па. 31А.

Сальон КРАСИ

раніш (MR. JERRY — 831 Lexington Avenue)

повідомляє про відкриття

нового, модерного "air conditioned"

САЛЬОН КРАСИ

в новому приміщенні

Jerry of Fifth Avenue

Coiffeurs

814 LEXINGTON AVENUE

між 62 і 63 вулицями в Нью-Йорку.

За домовленням телефонуйте Templeton 8-0540.

REAL ESTATE

BUTTERLY & GREEN, Inc.

168-25 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.

Tel.: JA 6-6300

Фірма довгі роки займається продажем домів як: Квін-сї, Лонг Айленд, Асторі та околиць;

• Мас великий вибір: мурованих, дерев'яних, партерних та поверхових мешканцевих домів, недалеко від комунікаційних станцій;

• Моргедж і аскурацію домів полагодується при купні в нашому бюрі, без додаткових оплат;

• Довголітнє існування Фірни свідчить про чесну, солідну та шкуру обслугову;

• Купно домі — це найпевніша ошадність;

• Інформації без зобов'язання купна, у діасмо кожного дня від год. 9:30 до 5:00 — Клієнт і питає за Українським Відділом. Бюро відкрите в суботи-неділ.

СПЕЦІАЛЬНА НАГОДА: мурований дім, на 2 родина, студіо, гараж, огрівання, в ціні \$22,900 — на продаж.

ПОВІДОМЛЕННЯ

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Спорт

"ЛЕВИ", ШИКАГО — ЛІТОВІЦІ 1:1 (1:1).

Шикаго, Іл. — В неділю 8-го січня почався тут традиційний футбольний турнір в закритій галі т. зв. Шикаго Енню Арморі при 234 Іст Шикаго Енню. Цього року участь у цьому турнірі беруть 10 дружин Вищої Ліги та лише 8 Першої Дивізії. Там же щонеділі відбуватимуться теж одні змагання дружин дорослої та юнаків. Участь в турнірі беруть обидві українські

дружини УАСТ "Леви" та С. К. СУМА "Крила" із їхніми юнаками. "Леви" та "Крила" змагаються тепер у Вищій Лізі та старатимуться зарекомендувати нас якнайкраще.

Історія цього турніру показує, що "Леви" належали кожного року до найкращих дружин учасників. Вони двічі здобули Чашу Акселя Нільсена в 1952 та 1954 роках, а в роках 1956 й 1959 були чемпіонами Вищої Ліги. В 1959 році лише через менше число воріт не здобули "Леви" третєтє та постійно "Леви" зустрічає та постійно зустрічає Акселя Нільсена і то внаслідок односторонності судді. На змаганнях зі Словаками суддя подарував Словакам неправильно здобуті ворота і тим самим Словаки здобули цю чашу третій раз і на постійно.

Минулого року гала Арморі була зайнята на військовий виправ Національної Гвардії тому цей турнір не відбувся. Цього року змагання цього турніру відбуватимуться щонеділі від год. 1:00 до 5:00 по полудні.

В перших щорічних змаганнях "Леви" стрінулися з новимком Вищої Ліги Литовцями, добре зіграною та збалансованою сімкою, тому й можна було сподіватися, що не легко буде "Левам" їх перемогти. "Леви" виступили в добром складі і вже в другій хвилині Юрій Коханюк здобув ворота. Однак дві хвилини пізніше Литовці прориваються до наших воріт і заробляють одинацятку за фавль Терлецького. З цього карного воли вирівнюють.

"Леви" мали перевагу, але, на жаль, солов'ї пописи та непродуктивні заграйки наші не принесли бажаної перемоги. Час гри 2×10 хвилин не дозволяє на найменшу витрату часу. Там немає часу на жадні "штучки" ані забави з м'ячем, а треба стріляти при кожній нагоді і здобувати ворота. "Леви" виступили в такому складі: Кашуба, Еліяшевський, Терлецький, Снілик, Стаховський, Коханюк, Лоско, Ляхів і Скороход.

Петро Головатий

Провід американських жителів у ЗДА дістав повідомлення з Ізраїлю, що жидівська держава цього року потребує \$247, 220,000 на промисловий і рільничий розвиток держави Ізраїлю. Американські і канадські жиди обіцяють закупити бондів на суму, що є однією третьою з потрібної суми, це значить, що вони мають купити бондів на понад 82 мільйонів доларів.

Президент Ньюйоркської Світової Виставки в 1964-му році Роберт Мозес повідомляє, що це буде "перша в історії ЗДА більшовицька імпреза".

Дом — інвестиції — мортгеджі

БЕЗКОШТОВНІ, ФАХОВІ ПОРАДИ.

Найбільше українське бюро на Кіелі, яке не накладе коштів за оформлення мортгеджі.

Згідно з дозволом компетентних чинників назва нашої фірми є змінена на

United Real Estate Co.

Масмо великий вибір 1-2-3 і більш родинних доходних домів у всіх районах як: Асторі, Флешинг, Вудсайд, Forest Hills, Ozone Park, Richmond Hill, Brooklyn, Manhattan і Bronx.

Звертайтеся з повним довірим тільки до української фірми:

UNITED REAL ESTATE CO.

В. КУЗЬМИНСЬКИЙ

170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I.

Tel.: OL 8-6330

НАШІ 4 ЗАПОРУКИ

1 ЧЕСНОТА (Понад усе)

2. ВІНАГОРОДА (Платимо 4/1%)

3. ТАЙНА (Інтимні справи не виходять поза мури інституту)

4. СПОКІЯ ТА ПЕВНІСТЬ (На сторожі майна стоїть не приватна, але державна влада ЗДА)

ЦЕ ЗАСАДИ, ЯКІ МИ НЕ ТІЛЬКИ ГОЛОСИМО, АЛЕ І ПРАКТИКУЄМО КОЖНОГО ДНЯ. ВОНИ БЛАГОСЛОВЛЯЮТ НАШУ ІНСТИТУЦІЮ МІЛЬЙОНАМИ ТА Є ЗАПОРУКОЮ НА МАЙБУТНЄ!

TRIDENT SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1935 WEST 51ST STREET — CHICAGO 9, ILLINOIS

TELEPHONE PROSPECT, 8-5800

ПОВІДОМЛЕННЯ

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Високошановних наших Клієнтів, українські

Установи і Організації, які мають заборугування у "СВОБОДІ" з титулу своїх оголошень, просимо

ВИРІВНЯТИ свої зобов'язання — найдалі до 25-го СІЧНЯ 1961 року.

АДМІНІСТРАЦІЯ "СВОБОДИ"

Ляоський уряд вимагає відкликання

французьких військовиків

Віснійсія. — Ляоський уряд вимагає, щоб Франція відкликала своїх військових місії генерала Жана Д'Арвіера та щоб узагалі зліквідувала свою військово-технічну програму в Ляосі. Прозахідний прес-Бун Ум має жаль до названого французького генерала підчищення йому військовиків, що вони ніби мали підтримувати попередній уряд невільного Сувані Фума, що прийшов до влади внаслідок військового перевороту, перевернутого прокомуністичним капітаном парашутного піску у столиці Ляосу. За Женевським договором з 1964 року Франція має право втручуватися в Ляосі 3,500 військовиків, що переводили б вишкіл ляоської армії та давали всіляку

технічну допомогу. Вишколювання ляоської армії та несення допомоги Ляосові полігало на порозумінні між ЗДА і Францією. Однак саме в останньому часі прийшло до суперечностей між ЗДА і Францією на терені Ляосу і ця суперечка — твердять газети — стала головною причиною, що комуністичні партизани зискали на часі і осягнули поважні успіхи. Названий французький генерал буніт-то вже від'їхав з Ляосу але американські чинники впливають на ляоського прем'єра, щоб він змінив своє загально-негативне становище супроти ролі Франції в Ляосі. Ляос, як колишня частина Індокитаю, колонії Франції, ставиться до Франції з нехиттю як колишньої колоніальної держави.

Лікарський журнал визначає здоров'я

Кеннеді "найкращим"

Шикаго. — Найновіше чило лікарського журналу "Здоров'я сьогодні" принесло статтю Ернеста Л. Варселлі з Вашингтону, який на основі лікарських заяв і членів родини Кеннеді назвав стан здоров'я нового президента "найкращим". В цій статті пишеться про те, що Кеннеді "надається до того, щоб нести на своїх плечах важкий тягар президентури". В останньому році Джан Ф. Кеннеді не ху

Айдаго; понаднормальна температура повинна бути в північному поясі стейтів, аж до Мейну включно. В середньому поясі стейтів від Каліфорнії аж до Коннектикута повинна бути температура близька до нормальної, а в південних стейтах мала б бути температура холодніша за нормальну. А т.м. оферичних опадів мало б бути найбільше на сході, і найменше в середніх і західних стейтах, від Монтана до Нью Мексіко.

Обмежено подорожі на Кубу — кубинські

емігранти передбачають повстання

Вашингтон. — Американський уряд видав розпорядження, що суворо обмежує можливість подорожування на Кубу. Раніше американські громадяни могли взагалі вільно подорожувати туди, й без віз, але Фідель Кастро завів обов'язок діставати кубинські візи. Тепер же, після зірвання Америки дипломатичних зв'язків з Кубою, державний департамент узагальнив виїзд на Кубу від окремого дозволу, що його дістають особи, які докажуть необхідність такої подорожі. Те саме стосується чужинців, що постійно замишкують в ЗДА. За минулих два тижні виїхали з ЗДА на Кубу тільки 63 американські громадяни і 147 чужинців, а приїхали з Куби до ЗДА 472 американці і 876 чужинців. Тим часом зростає метушливість в кубинському емігрантському таборі. Лідер найповнішої емігрантської групи Народно-революційно Руку, полк. Рамон Баркін, заявив в Маямі і пресовому інтерв'ю, що він переконаний, що кубинський нарід зирється до загального повстання проти режиму Фіделя Кастро. Він не вірить в успішність інтервенції з-за кордону та твердить, що найбільший успіх можна мати серед кубинців тільки тоді, коли проповідувати гасла "воли, демократії, гідності і миру", під якими Кастро вів свою революцію та які проте він зрадив.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

УКР. НАРОДНОГО СОЮЗУ

ТАРЗАН, ч. 4586, Смерть Віри!

Джам Біггін підбив наперед розпачливо проколоти спи

перешкоди короліві пігмів сом...

А тоді швидко вярвав зброю з руки Віри і швидко